

När konstverket möter publiken, håller det?

Jag har under att antal år hållit på med konstfoto på amatörnivå och är i färd med att färdigställa mitt första seriösa projekt. Min förhoppning är att kunna ställa ut i ett bedömt sammanhang, delvis för att testa om min konst håller den nivå jag själv tycker den gör, delvis för att nå ut till en konstintresserad publik. Pengar är sekundärt. Jag vill fortsätta arbeta i min egen takt, men komma ur mitt vacuum. Jag är en ingenjör verksam i Norrbotten, har inte gått på Konstfack och blir i dagarna 40 år. Så knappast ung och lovande heller ... Var ska jag börja? Sedan undrar jag om jag bör vara försiktig med att lägga ut en webbsida med ett projekt innan jag försöker använda det i ett utställningssammanhang?

Hej Stefan,

Jag tvekar och undrar om jag verkligen ska uppmuntra dig att söka utställningsmöjligheter. I din fråga finns en undertext som säger: jag litar på den konstkunniges röst och denna får avgöra om det jag gör är bra nog. Själv har jag valt att alltid söka utställningsmöjligheter med en inställning att det jag presenterar är riktigt bra och att jag trots detta kommer få avslag. Jag är beredd på det värsta men hoppas på det bästa.

Du presenterar dig som amatörfotograf och litar måhända på ditt omdöme på den nivån. Samtidigt är du nyfiken och vill veta om projektet håller ute bland konstkännare. Men se till att inte söka en utställning. Öka ditt odds. När jag stapplade ut i konstvärlden såg min statistik ut så här: sökte jag tio gånger kom två positiva besked. Då handlade det inte enbart om utställningar utan även stipendier, residencies och publikationer. Just publikationer borde vara relevant även för dig. Något annat du bör kolla är vilka aktiviteter som sker i din närhet, på så vis kan du komma i kontakt med intressanta människor. Du bor i Norrbotten och under tidiga hösten hölls exempelvis [BRAK](#) (branschdagar för konst i norr) i Luleå och Boden. Under två dagar varvades konstnärspresentationer med föreläsningar och panelsamtal kring aktuella konstnärliga frågeställningar. Sedan arrangerade [Galleri System](#), i samarbete med Resurscentrum för Konst, under våren fem konstcaféer. Konstnärer och curators bjöds in för att berätta om sin konst och sin verksamhet. Ett perfekt sätt att komma i kontakt med konstvärlden, om än enbart som åhörare. Om du inte redan gjort det tycker jag du ska kolla upp Resurscentrum för Konst. De driver en sida kallad [Konst i Norrbotten](#) som riktar sig mot en konstintresserad allmänhet samt professionellt verkamma konstnärer i Norrbottens län. Verksamhetsledaren är Hanna Isaksson och din fråga väckte en del tankar hos henne:

"Idag finns en uppsjö av olika typer av kurser man kan gå. Kanske kan du satsa på att gå en kurs i konstvetenskap som ett komplement till de mer tekniska fotokurserna. Ett tips kan även vara att skaffa en mentor som kan ge feedback på det du gör. Börja även att skicka in dina verk till jurybedömda sammanhang. Även om du inte kommer med i början så kan du få feedback på dina verk från juryn. Se också om det finns nätverk som du kan vara med i. Exempelvis finns en [fotoklubb](#) i Boden som ställer ut konstfoto i Havremagasinet restaurang."

Eftersom du arbetar med fotografi kontaktar jag även [Uppsala Fotofestival](#) som äger rum vartannat år, nästa gång i september 2017. Bland en hel del annat tar de, liksom Hanna Isaksson, upp vitsen med att kontakta en fotoklubb:

"En grundregel är att vara målinriktad, tålmodig och envis eftersom det krävs mycket jobb för att bli etablerad eller bedömd till ett större etablissemanng. Särskilt när det gäller konstfoto. Det går lite trögt för konstfotografer att slå sig in på marknaden, som idag fortfarande rent generellt tillhör klassiskt måleri.

Vi rekommenderar att du börjar med att ställa ut på ett galleri där du betalar för att ställa ut en eller två veckor. Det är en bra start som ger dig möjlighet att testa ditt projekt på din publik. Vi rekommenderar dig också att ta kontakt med en lokal fotoklubb för att utöka ditt nätverk och få inspiration i ditt arbete. Parallellt kan du även söka till festivaler i Sverige för att få ställa ut och på samma gång få din konst bedömd."

Lyssna på ovanstående tips och leta upp situationer där du träffar konstnärer och konstintresserade. Hitta samtalspartners och knyt kontakter. Men för all del, sök även en del jurybedömda utställningar. Testa alla nivåer, i Sverige och utomlands. Det kommer kosta en del, men eftersom du säger att pengar är sekundärt så bryr jag mig inte om att gå in på det. I allt detta är det viktigt att inte glömma att det konstnärliga värdet aldrig avgörs av några få konstkunniga. Kvalitetsbegreppen inom konsten är flyktigare än så. I vissa fall handlar det om att återkommande söka till samma utställningssammanhang – dock inte med samma projekt. Det är inte ovanligt att jurymedlemmar diskuterar en konstnärs utveckling. De ser små framsteg, en envishet och i slutändan kan en konstnär väljas in eftersom de ser framtida potential. I andra fall byts jury ut år efter år där vissa tillfällen ger högre odds eftersom beslutsmakarna har ett specifikt intresse i just din praktik. Andra år gäller något helt annat. Då gör du eventuellt bäst i att inte söka eftersom er gemensamma nämnare ligger långt ute i periferin. Ta exempelvis Liljevalchs Vårsalongen. I år var det konstnärerna Ernst Billgren och Charlotte Gyllenhammar samt artisten Magnus Uggle som tog besluten. 2015 var det konstsammlare och entreprenörer. 2011 var det konst- och kulturkritiker. 2009 var det gallerister. Vid sidan av dessa är därtill alltid konsthallschefen Mårten Castenfors högst involverad. Men som du förstår drivs de olika jurygrupperna av skilda intressen och för din del kan det vara värt att veta att Liljevalchs aldrig varit särskilt generösa gentemot det fotografiska mediet. Än mindre nu då Fotografiska i Stockholm har börjat med sin Höstsalong.

För att fortsätta på spåret med jurybedömda utställningar har jag tidigare behandlat en fråga om just detta, "[Lathund: Jurybedömda utställningar](#)". Det finns en självklarhet i att börja just här. Du behöver sällan ett upparbetat kontaktnät för att ställa ut eftersom det ofta händer att konstnärer söker anonymt. Men för att citera mig själv är detta en sanning med modifikation:

"Jury är väl insatt i den svenska konstscenen och kommer att känna igen en hel del konst. Det vore naivt att påstå att detta inte påverkar urvalet. Betydelsen av kontaktnät kan du dessvärre aldrig helt blunda för."

Du kan få ut mycket av att läsa just den här frågan eftersom jag i texten länkar vidare till ett antal utställningsmöjligheter. Sedan ska du kolla upp redan nämnda [Uppsala Fotofestival](#) och även [Malmö Fotobiennal](#), där nästa års tema är "The Society of the Spectacle". [Landskrona Foto Festival](#) är relevant, liksom [Höstsalongen på Fotografiska](#).

Vissa av dessa riktar till sig till väl etablerade konstnärer, men kolla upp, läs på, gör besök. Du lär dig mycket genom att besöka utställningar. Frågan kring hur fotografiet kan presenteras i ett utställningsrum är exempelvis otroligt viktig och något som ofta tas för lättvindigt.

Du frågar om det finns en nackdel att visa projektet på en webbsida. Även här kommer en värdefull kommentar från Uppsala Fotofestival:

"Du ska definitivt satsa på en webbplats där du visar ditt projekt helt eller delvis samt tillhörande beskrivning. Bäst att anlita någon som kan eftersom sajten är viktig för din marknadsföring. Den blir din digitala portfolio. Kolla gärna på andra fotografers webbplatser som referens. När du presenterar din utställning i sociala medier och i pressmeddelanden bör du ha en titel som drar blickarna till sig. Rent generellt skriver tidningarna hellre om utställningar med en uppseendeväckande titel än en poetisk. Kan du kombinera dem är det förstås ett plus."

Konstintresserade, curators, samlare och gallerister, dom googlar. Det är ett faktum och finns ingen information faller konstnären ofta bort. Det är för mig självklart att du ska ha en närvaro på nätet. För din del skulle jag föreslå att du ser det som en preview som ska locka till fortsatt intresse. Visa enbart ett urval bilder och i lägre upplösning så att en person som laddar hem bilderna inte har möjlighet att använda din konst till annat än som referensmaterial. Kör på, men i ett lugnt och målinriktat tempo!

Lycka till,

Ida

Volym 2016-10-31